Dnro TRAFICOM/433810/03.03.01/2021
29.9.2021

Eduskunnan suuri valiokunta
SuV@eduskunta.fi

Kirjallinen asiantuntijalausunto to 30.9.2021 U 28/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä (U 28/2021) selvitys komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tekoälyn harmonisoiduksi sääntelyksi (Artificial Intelligence Act)

Liikenne ja viestintävirasto Traficom kiittää valiokuntaa mahdollisuudesta lausua asiasta ja toteaa yhtyvänsä valtioneuvoston kirjelmään.

Traficom tukee valtioneuvoston kirjelmässä esitettyjä ehdotuksen tavoitteita ja valtioneuvoston kantaa.

Traficom korostaa ehdotuksen tavoitteissa kohtaa, jossa mainitaan: *asetusehdotuksen tavoitteena on, että EU:sta muodostuu tekoälyn kehittämiselle ja soveltamiselle suotuisa ympäristö, joka edistää investointeja ja vahvistaa yritysten kansainvälistä kilpailukykyä.* Virasto korostaa, että tekoälyn kehittämiselle suotuisa ympäristö olisi tärkeä mahdollistaa EU:ssa, jotta tuotekehitystä tapahtuisi EU-alueella. Eurooppalaisen tekoälyn huippututkimuksen kehittäminen ja ylläpitäminen vaativat riittävän monimuotoisten ja toiminnallisten rakenteiden kehittämistä tutkimuksen tueksi. Tämä on myös siksi tärkeää, että kehityksen ollessa EU-alueella sen teknologiaa ja sen läpinäkyvyyttä on mahdollista seurata ja valvoa eurooppalaisten periaatteiden mukaisesti.

Traficom tukee asetusehdotuksen tavoitetta, jossa tavoitteena on, että oikeudellinen sääntelykehys olisi oikeasuhtainen ja tasapainoinen. On tärkeää, että sääntely koskisi rajattua osaa tekoälyjärjestelmien käyttötapauksista ja suurin osa tekoälyjärjestelmien käytöstä sallittaisiin. Käyttötapauksien tarkka määrittely on keskeistä, jotta eri tasojen tekoälyjärjestelmiä koskeva sääntelykehys kohdistuu tarkoituksenmukaisesti. Käyttötapauksien määrittelyssä on keskeistä tunnistaa mitä halutaan turvata ja suojata. Traficom toteaa myös, että tekoälyjärjestelmien keskeinen rooli on usein epätäydellisten tietoaineistojen käsittelyssä ja siksi tietoaineistojen täydellisyyttä koskevat vaatimukset on syytä edelleen rajata perusteltuihin käyttötapauksiin.

Traficomin näkemys on, että oikeasuhtainen ja tasapainoinen sääntelykehys tukee tekoälyn kehittämistä ja kyberturvallisuuden huomioiminen on korkean riskin tekoälyjärjestelmissä tärkeää. Sääntelykehyksessä tulisi huomioida erilaiset käyttötapaukset ja mahdollistaa käyttötapauskohtainen arviointi sääntelyn kohdistamiseksi. Hyvinkin samanlaisia järjestelmiä voidaan käyttää hyvin erilaisiin käyttötarkoituksiin. Osaan käyttötapauksista on syytä kohdistaa tiukempia vaatimuksia ja osaan ei tarvitse kohdistaa sääntelyä lainkaan tai vain pienessä määrin.

Traficom tuo esiin, että on tärkeä tunnistaa tekoälyn vaatimat uudet osaamisalueet ja varmistaa tarvittavat resurssit. Jo olemassa olevaa osaamista ja rakenteita tulisi käyttää hyödyksi.